

PREDLOG SPREMEMBE ZAKONA O OMEJEVANJU UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV - ZOUTI-UPB3
(specializirane prodajalne, pisarna za tobačno kontrolo, prepoved kajenja v vozilih in uvedba nadzora
Policije)

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Kajenje je eden najpomembnejših vzrokov zbolevanja in prezgodnje smrti v razvitem svetu, saj škoduje skorajda vsakemu organu telesa in povzroča številne bolezni (kadilci sicer najpogosteje umirajo zaradi raka, pljučnih bolezni ter bolezni srca in ožilja). Uživanje tobačnih izdelkov je na prvem mestu med vzroki za smrt tudi v Sloveniji z 19,7 odstotnim deležem. Zaradi kajenja umre približno polovica rednih kadilcev. Podatki kažejo, da kadilci v povprečju umrejo 16 let prej kot nekadilci. Po drugi strani ima opustitev kajenja na zdravstveno stanje takojšnje ugodne učinke¹.

V Sloveniji je bil delež kadilcev v letu 2006 skoraj ¼ populacije, to je 22,85%.² Mladostnikov, ki so tobačne izdelke že poskusili, je bilo 54,2%, izmed vseh rednih kadilcev pa je 18% mladostnikov.³

Kadilski dim pomembno vpliva tudi na zdravje nekadilcev. Pasivno kajenje prav tako kot kajenje privede do obolenj, kot so rak, pljučne bolezni in bolezni srca in ožilja. Še posebej pa je pasivno kajenje škodljivo za otroke, saj pri njih povečuje tveganje za okužbe dihalnega sistema, je dejavnik za nastanek astme in lahko privede do njenega poslabšanja. Glede na zelo omejen in majhen prostor se prav v vozilih ustvarja zelo visoka koncentracija vseh nevarnih snovi, ki se sproščajo ob uporabi tobačnih izdelkov.

V tobaku je že od okoli 1960 znana prisotnost radioaktivnega ²¹⁰Po, prav tako tudi, da osebe, ki vdihujejo tobačni dim, zadržijo radioaktivne delce iz tobačnega dima v pljučih. ²¹⁰Pb in ²¹⁰Po torej vstopata s tobačnim dimom v pljuča in druge organe in tkiva kadilcev, se tam nalagata in kopičita skozi leta in desetletja, ko oseba kadi. Vsebnost obeh v tobačnih listih je sicer relativno nizka, vendar pa se radioaktivni delci kopičijo v pljučnem tkivu in drugih organih in skozi daljši čas prispevajo znatno dozo. Radioaktivnost tobaka je tako eden od dejavnikov v razvoju pljučnega raka pri kadilcih, ki je skupaj z drugimi rakotvornimi snovmi v tobačnem dimu vzrok za visoko incidenco raka pljuč, požiralnika, grla in drugih delov dihalnega sistema med kadilci.⁴

¹ vir: Povzeto po Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2008-2013.

² vir: Raziskava Fakultete za družbene vede in Inštituta za varovanje zdravja (2006).

³ vir: Health Behaviour in School-Aged Children – HBSC (2006).

⁴ vir: Povzeto po raziskavi Inštituta za varovanje zdravja: Radioaktivnost in tobačni izdelki, Helena Koprivnikar, dr. med., september 2010

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Bolezni srca in ožilja ter rakave bolezni so v Sloveniji (podobno kot v državah EU) tudi med glavnimi vzroki umrljivosti. V letu 2006 so bile bolezni srca in ožilja vzrok smrti pri 3,59 umrlih na 1000 prebivalcev, hkrati pa šesti najpogostejši vzrok obravnav v primarnem zdravstvenem varstvu. Tudi rakave bolezni postajajo vedno večji problem, saj se število novih primerov hitro povečuje. Med prezgodaj umrlimi so že nekaj časa na prvem mestu in pomembno prispevajo k skrajšanju pričakovanega trajanja življenja v srednjem življenjskem obdobju, saj se pojavljajo bolj zgodaj kot bolezni srca in ožilja in so jih tudi že prehiteli po umrljivosti.⁵

V letu 2006 je bilo tobačnemu dimu izpostavljenih 57,2% nekadilcev, v letu 2008 pa 44,2% nekadilcev.

Medicinsko-socialni argumenti glede uporabe tobaka in ravni izpostavljenosti dimu v okolju so naslednji:

- vsaka pokajena cigareta skrajša življenje kadilca za 8 minut⁶,
- tobak je največji povzročitelj smrti, bolezni in invalidnosti v Evropski uniji, saj vsako leto terja 650.000 življenj,⁷
- tobačni dim je strupena kompleksna mešanica več kot 4000 snovi, med katerimi so strupi, kot so cianovodikova kislina, amonijak in ogljikov monoksid ter 69 nam znanih rakotvornih snovi⁸,
- ugotovljeno je bilo, da dolgotrajna izpostavljenost pasivnemu kajenju povzroča enake bolezni kot v primeru aktivnega kajenja, na primer: pljučnega raka, obolenja srca in ožilja, možganska kap, astmo ali kronično obstruktivno pljučno bolezen ter poslabša že obstoječe bolezni,
- TDO je nevaren zlasti za otroke, povzroča astmo, pljučnico, bronhitis, težave pri dihanju, vnetje srednjega ušesa ter je lahko vzrok nenadne smrti dojenčkov (v letu 2002).⁹

Evropska gospodarska skupnost vsako leto za zdravstvene storitve nameni več kot 100 milijard evrov, več kot 1,1 milijarde pa za nemedicinske stroške, povezane z zmanjšanjem produktivnosti¹⁰. Obveznost zaščite prebivalstva pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu v okolju izhaja iz potrebe po spoštovanju temeljnih človekovih pravic in svoboščin (pravice do življenja in zdravstvenih standardov), kar zapoveduje tudi 8. Člen Okvirne konvencije SZO o nadzoru tobaka. Pravica do zaščite pred izpostavljenostjo izdihanemu tobačnemu dimu je med drugim implicitno vsebovana v pravici do življenja in pravici do najvišjega dosegljivega zdravstvenega standarda, kot jo priznavajo mednarodni

⁵ vir: Povzeto po Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2008-2013.

⁶ vir: Kajenje, Fundacija Soros, 888 Seventh Avenue, New York 10106, 1992

⁷ vir: Tobacco or Health in the European Union: Past, present and future, ASPECT, october 2004,

⁸ vir: Presoja vpliva Rand, Rand Corporation

⁹ vir: Surgeon General, 2006

¹⁰ vir: Povzeto po osnutku mnenja Evropskega-socialnega odbora: osnutek mnenja o predlogu priporočila Sveta evropske unije o okolju brez tobačnega dima COM (2009) 328 konč.-2009/0088 (CNS).

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

pravni instrumenti (ustava SZO, konvencija o otrokovih socialnih, ekonomskih in kulturnih pravicah) ter je uradno vključena v preambulo okvirne konvencije SZO in se priznava v ustavah številnih držav.

Raba tobaka tako sodi med najnevarnejše dejavnike tveganja obolevnosti in smrtnosti v EU, zato s spremembami Zakona o omejevanju rabe tobačnih izdelkov predlagamo uvedbo specializiranih prodajaln in pisarne za tobačno kontrolo, kar bi prineslo sledeče rezultate:

1. Aktivnejše in kvalitetnejše izvajanje programov in projektov nevladnih organizacij na področju zdravja v procesih varovanja zdravja, promocije zdravja in zdravstveno vzgojnega dela na področju preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni in dejavnikov tveganja, ki predstavljajo 87 odstotkov vseh bolezni v Evropski uniji,
2. takojšnje povečanje aktivnosti za preprečevanje in zmanjševanje kajenja,
3. postopno zmanjševanje števila kadilcev,
4. izboljšanje zgodnjega ugotavljanja rakavih bolezni, kot posledica večjega števila dejavnosti na področju informiranja o boleznih in financiranja metod zgodnje diagnostike,
5. zmanjšanje izdatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje za zdravljenje ljudi in
6. kvalitetnejše izvajanje ZOUTI.

V skladu s smernicami EU tudi Ministrstvo za javno upravo RS teži k urejanju zakonodajnega okvirja NVO, urejanju zaposlovanja v NVO, urejanju statusa prostovoljstva, uspešnemu civilnemu dialogu in k permanentnemu financiranju NVO. Z predlaganimi rešitvami bi se pripomoglo k sofinanciranju nevladnih organizacij, ki delujejo na področju zdravja in omogočilo kvalitetnejše izvajanje programov na področju zdravstvene preventive in na področju ozaveščanja ljudi, da pristopijo k zdravemu načinu življenja.

Po raziskavah 63% prebivalcev EU podpira prepoved reklamiranja tobačnih izdelkov v prodajalnah, 60% jih podpira prepoved prodaje preko interneta, ki je dostopna tudi mladoletnim in 55% prebivalcev podpira tudi ureditev take prodaje tobačnih izdelkov, da jih ni moč direktno videti v prodajalnah.¹¹

¹¹ Vir: Special Eurobarometer 332 / Wave 72.3 TNS Opinion & Social, European Commission, May 2010

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Cilj predlaganih sprememb je zmanjšanje uporabe tobačnih izdelkov, saj se bodo ti prodajali izključno v specializiranih prodajalnah, ki bodo plačevale licenčnino, iz katerih se bo financirala pisarna za tobačno kontrolo. Pisarna za tobačno kontrolo bo kot strokovno telo imela dodaten nadzor nad izvajanjem ZOUTI in izvajala bo še ostale aktivnosti, določene z zakonom. Preostanek sredstev iz naslova licenčnin se bo prelivaval v Tobačni evro, ki bo namenjen za izvajanje programov in projektov nevladnih organizacij na področju zdravja v procesih varovanja zdravja, promocije zdravja in zdravstveno vzgojnega dela na področju preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni in dejavnikov tveganja, ki predstavljajo 87 odstotkov vseh bolezni v Evropski uniji.

Policija na mnogih področjih našega družbenega življenja izvaja nadzor nad izvajanjem številnih zakonov. Zaradi svoje stalne pristotnosti na terenu bo zelo učinkovita pri izvajanju nadzora nad prepovedjo kajenja v javnih prostorih in v vozilih, ki so v prometu na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet.

Po raziskavah projekta ACCESS moramo oblikovati družbeno okolje, ki opuščanje kajenja vzpodbuja. Tako je nujen poostren nadzor nad rabo tobaka, še posebej v okolju, kjer živijo mladostniki.¹²

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlog zakona bo imel ugoden vpliv, saj bo razbremenil državne organe v smislu prenosa določenih javnih nalog in nadzora.

V proračun Republike Slovenije se bodo stekala dodatna sredstva iz naslova kazni za kršitev prepovedi kajenja v vozilih.

4. Zagotovitev sredstev za izvajanje zakona v državnem proračunu

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti novih sredstev v državnem proračunu.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Predlagane rešitve Pisarne za tobačno kontrolo in specializiranih prodajalnih so povzete po vzoru Irske.

¹² Vir: Projekt ACCESS, 2009-2010 (www.access-europe.com)

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Pisarna za tobačno kontrollo je bila ustanovljena kot administrativna osnova za zakonodajo in ima trenutno sedež v Naas-u, Co Kildare. Pisarna je zakonit status dobila maja 2002, z uveljavitvijo 2. odseka (Tobačnega) Zakona za javno zdravje, 2002.

Funkcije pisarne za tobačno kontrollo:

- (1) Svetovati ministru za zdravje in otroke in mu pomagati pri implementaciji politik in ciljev vlade, ki se tičejo kontrole in pravil tobačnih izdelkov na splošno.
- (2) Posvetovati se s pomembnimi narodnimi in mednarodnimi telesi o napredku v tobačni kontroli.
- (3) Svetovati ministru o nadaljnjih akcijah, ki bi jih bilo potrebno storiti za zmanjšanje ali izključitev kajenja in njegovih učinkov.
- (4) Organizirati raziskave in širiti rezultate.
- (5) Upravljanje narodni pregled programa v sodelovanju z zdravstvenimi odbori.
- (6) Svetovanje ministru o proizvodnih in marketinških dejanjih tobačne industrije.
- (7) Izvajati druge podobne funkcije, ki jih lahko minister od časa do časa podeli Pisarni.

Poleg tega Pisarna za tobačno kontrollo izvaja določene funkcije kot je vzdrževanje registra prodajal in izvaja testiranje tobačnih izdelkov.

ZAKONODAJA NA IRSKEM

Skozi leta se je razvila zakonodaja tobačne kontrole zaradi razumevanja učinkov na človeško zdravje in zaradi dejavnikov, ki so nastali zaradi rabe tobaka.

(TOBAČNI) ZAKON O JAVNEM ZDRAVJU 2004

GLAVNI ODSEKI IN KRATKA RAZLAGA LE-TEH:

- PREPOVED OGLAŠEVANJA TOBAČNIH IZDELKOV; oglaševanje tobačnih izdelkov je prepovedano, prepovedano je oglaševanje tobačnih izdelkov v prodajalnah le-teh

- OGLAŠEVANJE USMERJENO PROTI OSEBAM, KI SE UKVARJAJO S PRODAJO TOBAČNIH IZDELKOV

- PREPOVED SPONZORSTVA; prepovedano je vsakršno sponzorstvo na raznih dogodkih, tudi razkazovanje oglasnega materiala tobačnih izdelkov, prepovedano je sprejemanje finančne podpore

- REGISTRACIJA PRODAJALCEV TOBAČNIH IZDELKOV; Pisarna bo vodila register prodajal, ki bodo delno ali v celoti nadaljevale s prodajo tobačnih izdelkov, prodajalne, ki ne bodo registrirane, ne smejo prodajati tobačnih izdelkov, (prijava prodajalne mora biti: pisna, navesti mora ime in naslov

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

prosilca, navesti naslov prodajalne, kjer prosilec v celoti ali delno prodaja tobačne izdelke, prav tako se mora plačati določena vsota), če prosilec navede napačne podatke bo obtožen prekrška, (REGISTRACIJA GLEDE NA PROSILCE: posameznik: ime in datum rojstva; družba: registracijska številka in registracijska številka pisarne te družbe; partnerstvo: imena, datumi rojstva in naslovi vseh partnerjev; trgovski potnik: registracijska številka vozila ter kraj, kjer bo to vozilo večino časa stalo; ime posla; tip posla poleg prodaje tobačnih izdelkov; ime in naslov vsakogar, ki dobavlja tobačne izdelke prosilcu; število zaprtih embalaž, ki so v lasti prosilca; število prodajnih avtomatov, če obstajajo)

- PREPOVED DOLOČENIH MARKETINŠKIH PRAKS; prepovedano prodajanje cigaret na drobno, razen v škatlicah z ne manj kot 20 cigaretami; prekršek bo izdelava, prodajanje, uvoz, dobava ali poizvedovanje o nakupu oralnih tobačnih izdelkov, ki se ne kadijo; prekršek bo prodaja slaščic, ki so bile proizvedene na tak način, da so podobne tobačnim izdelkom; prepovedan je uvoz, prodaja ali druga dobava tobačnih izdelkov, ki nimajo opozoril v skladu z ministrovimi navodili; ...

- ZAHTEVA PO INFORMACIJAH O IN TESTIRANJU TOBAČNIH IZDELKOV; proizvajalec mora Pisarno obvestiti o sestavi tobačnih izdelkov, njihovi prodaji, Pisarna lahko zahteva testiranje tobačnih izdelkov

- PUBLIKACIJA DOLOČENIH PODATKOV; Pisarna lahko objavi podatke, ki so bili pridobljeni s testi na način, ki si ji zdi primeren; Pisarna o tej objavi mora obvestiti proizvajalca ali dobavitelja najmanj 21 dni pred objavo; ...

- PREPOVED DOLOČENIH IZJAV POVEZANIH S TOBAČNIMI IZDELKI; izjave na tobačnih izdelkih ali na izdelkih, ki so povezani s tobačnimi izdelki, kot so: *kajenje ne povzroča bolezni, ki škodijo zdravju, kajenje ali uživanje tobačnih izdelkov ene znamke je manj škodljivo kot kajenje ali uživanje tobačnih izdelkov druge znamke, kajenje tobačnih izdelkov ne povzroča zasvojenosti, tobačni izdelki, ki imajo filtre so manj škodljivi kot tisti, ki teh filtrov nimajo*, bodo kaznovane;

- PREKRŠKI POVEZANI S PRODAJO TOBAČNIH IZDELKOV NA DROBNO; prepovedana je prodaja cigaret na drobno, ko bo oseba imela lastne koristi od prodaje, prodaja tobačnih izdelkov preko prodajnih avtomatov je zakonita v licenčnih prodajalnih ali klubih ali preko registriranih oseb, oseba, ki prodaja tobačne izdelke na tak način, mora zagotoviti, da so izdelki v zaprtem zaboju, ki ni viden ali dostopen drugim osebam...

Na Cipru obstaja prepoved kajenja v avtomobilih, če se v njem nahaja oseba, mlajša od 16 let.

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

6. Besedilo in obrazložitev členov

1.člen

V zakonu o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov (Ur. l. RS št. 93/2007 – ZOUTI-UPB3) se v 2.členu dodata nova 11. in 12. točka:

- (1) Specializirana prodajalna je prodajalna, registrirana pri Pisarni za tobačno kontrolo, namenjena za prodajo tobačnih izdelkov.
- (2) Pisarna za tobačno kontrolo je organ s koncesijo Ministrstva za zdravje in s pooblastili po Zakonu o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov.

2.člen

V 5.členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

Za uresničevanje celovite družbene skrbi za varstvo zdravja prebivalcev pred škodljivimi vplivi tobačnih izdelkov skrbi Svet za zdravje pri Vladi Republike Slovenije in Pisarna za tobačno kontrolo, ki imata na tem področju zlasti naslednje naloge:

spremljata vpliv uporabe tobačnih izdelkov na zdravje prebivalcev in predlagata ustrezne ukrepe, ki zahtevajo medresorsko reševanje,

predlagata ukrepe za omejevanje uporabe tobačnih izdelkov,

spremljata izvajanje celovitega programa preprečevanja uporabe tobačnih izdelkov in ukrepov za preprečevanje škodljivih posledic,

- s pomembnimi narodnimi in mednarodnimi telesi se posvetujeta o napredku v tobačni kontroli,
- organizirata raziskave in širita rezultate,

- vzdržujeta register specializiranih prodajaln,

opravljata druge naloge s področja omejevanja uporabe tobačnih izdelkov in preprečevanja škodljivih posledic uporabe tobačnih izdelkov.

Obrazložitev:

Člen se dopolnjuje, ker lahko Pisarna za tobačno kontrolo z vključenimi nevladnimi organizacijami pomembno pripomore k celovitejši družbeni skrbi za varstvo zdravja prebivalcev pred škodljivimi vplivi tobačnih izdelkov.

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Svetu za zdravje in Pisarni se dodajo tudi tri nove naloge: posvetovanje z domačimi in mednarodnimi telesi, organiziranje raziskav in širjenje rezultatov le teh in vzdrževanje registra prodajaln. Nevladne organizacije lahko z inovativnimi pristopi in mednarodno povezanostjo naredijo na tem področju zelo dosti koristnega dela. Vzdrževanje registra prodajaln je pa nujno administrativno delo, koristno tudi v okviru samega nadzora prodaje tobačnih izdelkov.

3.člen

V 11.členu se v prvem odstavku črta tretja alineja, druga se spremeni tako, da se glasi:

- v in na poslovnih prostorih gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s proizvodnjo tobačnih izdelkov v skupni površini do 7m²

Obrazložitev:

Odpravi se izjema za reklamiranje v maloprodaji, ker se prodaja omeji na specializirane prodajalne, kjer je prepoved oglaševanja. Izjema se odpravi tudi v veleprodaji in se oglaševanje dovoli samo v in na poslovnih prostorih družb, ki se ukvarjajo s proizvodnjo.

4.člen

V zakonu o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov (Ur. l. RS št. 93/2007 – ZOUTI-UPB3) se doda nov 14.a člen:

Prodaja tobačnih izdelkov je dovoljena le v specializiranih prodajalnah s posebnim dovoljenjem za njihovo prodajo.

V prodajalnah, ki prodajajo tobačne izdelke, ni dovoljeno nobeno oglaševanje ali razstavljanje tobačnih izdelkov.

Prodajalci morajo poskrbeti za to, da tobačni izdelki niso shranjeni na vidnih mestih, ampak v zaprtih zabojih, do katerih imajo dostop samo prodajalci in osebje specializirane trgovine. Prodajalec lahko uporablja slikovni seznam, da člane javnosti, starejše od 18 let, ki nameravajo kupiti tobačne izdelke obvešča o izdelkih, kateri so na voljo.

Prodajalci lahko uporabijo slikovni material, s katerim obveščajo kupca, starejšega od 18 let.

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Prodaja tobačnih izdelkov je prepovedana v prodajalnah, kjer se prodajajo prehrambeni izdelki.

Vsi prodajalci tobačnih izdelkov se morajo registrirati v Pisarni za tobačno kontrolo.

Specializirana prodajalna je dolžna plačevati licenčnino, ki jo z uredbo določi vlada RS.

Licenčnina se namenja delovanju Pisarne za tobačno kontrolo. Preostanek sredstev iz naslova licenčnin namenja Tobačnemu evru, ki je namenjen izvajanju programov in projektov nevladnih organizacij na področju zdravja v procesih varovanja zdravja, promocije zdravja in zdravstveno vzgojnega dela na področju preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni in dejavnikov tveganja.

Obrazložitev:

Prodaja mnogih izdelkov je že omejena na specializirane prodajalne (npr. zdravila, medicinski pripomočki...), tako da takšna omejitev ne more biti sporna. Če še upoštevamo, da so zdravila namenjena za izboljševanje zdravja, edini učinek tobačnih izdelkov pa je poslabšanje zdravja, je omejitev še toliko bolj upravičena. Z licenčnino bi se financiralo delo ustrezno usposobljenih nevladnih organizacij, ki bi lahko zagotavljale tudi določen nadzor nad ZOUTI.

5. člen

Doda se nov 16.a člen, ki se glasi:

Prepovedano je kajenje v vseh vozilih, ki so v prometu na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet.

Obrazložitev:

Zaradi splošno znanih dejstev o škodljivosti kajenja in predpostavki, da gre v vozilih za zelo majhen in omejen prostor, se zaradi nevarnosti za zdravje ljudi prepoveduje kajenje.

6. člen

V 20. členu se dodata nov deseti in enajsti odstavek, ki se glasita:

Nadzor nad izvajanjem 14., 15., 16., in 17. člena tega zakona ima tudi Pisarna za tobačno kontrolo.

Nadzor nad izvajanjem 14., 16. in 16.a člena zakona ima tudi Policija.

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Obrazložitev:

Izkušnje kažejo, da je inšpektorjev premalo. Zato predlagamo Policijo, da prevzame nadzor nad tistim delom zakona, ki ga bo lahko ob svojem dosedanjem delu učinkovito nadzirala, saj podoben nadzor izvaja že v okviru Zakona o omejevanju porabe alkohola in Zakona o varnosti cestnega prometa. Tudi ustrezno usposobljene nevladne organizacije, ki delujejo na področju zdravja bi lahko prevzele določen nadzor in tako razbremenile državo. V skladu s smernicami EU se teži k prenosu določenih javnih nalog iz države na NVO.

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.